

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus 2019

Tilintarkastuspäällikkö Jari Sanaskoski

08.12.2020

Valtiontalouden tarkastusvirasto

Kommentteja Euroopan
tilintarkastustuomioistuimen
vuosikertomuksesta ja tätä koskevasta
valtiovarainministeriön selvityksestä

Kommentteja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksesta ja tätä koskevasta valtiovarainministeriön selvityksestä

- Tilintarkastustuomioistuimen tarkastushavainnot yhdensuuntaisia VTV:n tarkastushavaintojen kanssa.
- Tarkastusvirasto on samaa mieltä valtiovarainministeriön laatimassa muistiossa esitetystä näkemyksestä, jonka mukaan **tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen havaintojen nojalla ei ole olemassa perusteita olla esittämättä vastuuvapauden myöntämistä komissiolle varainhoitovuodelta 2019.**

Kommentteja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksesta ja tätä koskevasta valtiovarainministeriön selvityksestä...

- ETT esittää raportissaan aiempaa enemmän analysoitua tietoa virheistä ja niiden syistä menotyypeittäin. Raportin mukaan virheiden määrä vaihtelee suuresti menotyypeittäin.
- Virheitä esiintyy eniten suuririskisissä menoissa. Tällaisia menoja ovat erityisesti kulujen korvaamiseen perustuvat maksut, joissa EU korvaa eri toimintojen tukikelpoisia kuluja ja joihin liittyvät säännöt ovat mutkikkaampia.
- Vähemmän virheitä esiintyy tuki- tai muihin oikeuksiin perustuvissa maksuissa, jotka suoritetaan, kun edunsaajat täyttävät tietyt (vähemmän mutkikkaat) ehdot.
- EU:n budjetin menojen laillisuutta ja sääntöjenmukaisuutta koskevan kielteisen lausuman syyksi ETT on esittänyt sen, että ongelmat ovat levinneet laajalle ja että virheiden trendi on ollut kasvava. 53% tarkastetuista maksuista oli suuririskisiä, joissa arvioitu virhetaso oli 4,9 %.

Kommentteja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksesta ja tätä koskevasta valtiovarainministeriön selvityksestä...

- Hyvä, että pyritty tunnistamaan minkä tyyppisissä maksuissa virheitä esiintyy. Analysointia olisi kuitenkin hyvä jatkaa edelleen tarkemmalle tasolle.
- Jotta hallinto- ja valvontamenettelyjen puutteiden syihin voidaan hakea ratkaisuja, menotyyppikohtaista (suuririskiset menot) tarkastelua tulisi syventää siten, että virheitä tarkastellaan menoaloittain (esim. Kilpailukyky, Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus sekä Luonnonvarat). Virheitä syntyy paitsi komission tasolla myös ja erityisesti jäsenmaissa, minkä vuoksi menoaloittaisen tarkastelun kanssa virheisiin johtaneita syitä tulisi analysoida samanaikaisesti myös jäsenvaltiokohtaisesti.

Kommentteja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksesta ja tätä koskevasta valtiovarainministeriön selvityksestä...

- Tilintarkastustuomioistuimen mukaan sääntöjen monimutkaisuus korreloi virheiden määrän kanssa. Tarkastusviraston tarkastuksissa muodostuneen käsityksen mukaan riskiä virheellisistä menettelyistä lisää lisäksi se, että esimerkiksi tukikelpoisuuteen liittyvät säännöt ovat vaillinaisia tai epäselviä.
- Pyrkiessään yksinkertaistamaan sääntöjä komission ja kansallisten hallintoviranomaisten on kuitenkin jatkossakin tärkeää ottaa säädöksissä etukäteen riittävässä määrin kantaa tai ohjeistaa riittävän tarkasti sitä, millainen toiminta on hyväksyttävää.

Kommentteja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksesta ja tätä koskevasta valtiovarainministeriön selvityksestä...

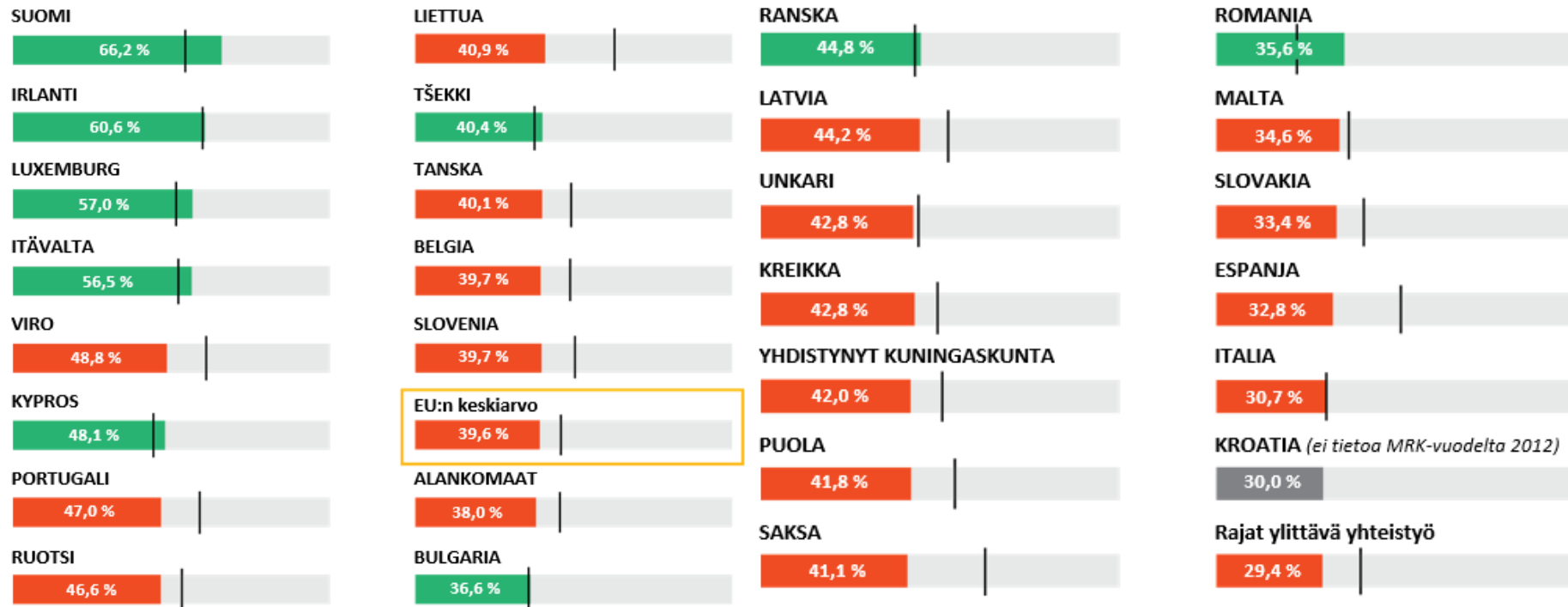
- Tilintarkastustuomioistuin on tarkastustyössään ja raportointinsa kehittämisessä kiinnittänyt viime vuosina aiempaa enemmän huomiota EU:n toiminnan tuloksellisuuteen, mitä voi pitää myönteisenä kehityksenä.
- VM:n tavoin tarkastusviraston näkemyksen mukaan on tärkeää, että ETT jatkaa myös tilinpäätöksen luotettavuutta ja talousarvion noudattamista varmentavaa tarkastusta riittävässä laajuudessa, jotta vuosikertomuksen avulla voi jatkossakin saada kattavan ja riippumattoman kuvan EU:n talousarvion toimeenpanosta ja varainhoidon asianmukaisuudesta.

Kommentteja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksesta ja tätä koskevasta valtiovarainministeriön selvityksestä...

- Maksamattomien maksusitoumusmäärärahojen määrä on edellisvuosien tapaan jatkanut kasvuaan ollen vuoden 2019 lopussa 298 miljardia euroa. Tilintarkastustuomioistuin on suosittanut, että komissio ryhtyy toimiin vähentääkseen maksamatta olevia sitoumuksia.
- Kun varoja on sidottu erittäin runsaasti aiemmin tehdyillä rahoituspäätöksillä, varainkäyttöä voidaan mukauttaa hyvin hitaasti käyttötarpeiden ja talousarvion painopisteiden muutoksiin.
- Valtiontalouden tarkastusvirasto on useana vuonna kommentoinut, että tulisi etsiä menettelyjä, jotka varmistaisivat talousarviositoumusten käsittelyn etenemisen sovittujen aikataulujen mukaisesti: joko maksaa tai vapauttaa sitoumukset.

Kommentteja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksesta ja tätä koskevasta valtiovarainministeriön selvityksestä...

- Maksusitoumusmäärärahojen seurannan ja tulevan suunnittelun ja päätöksenteon tueksi tarvitaan jatkuvasti päivitettävää tietoa jäsenvaltioiden toimintaohjelmien toteutumisesta ja analysointia niiden toimeenpanoa hidastavista tekijöistä.

Valtiontalouden tarkastusviraston EU- varoihin kohdistuvista tarkastuksista

Valtiontalouden tarkastusviraston EU-varoihin kohdistuvista tarkastuksista

- Laki valtiontalouden tarkastusvirastosta [676/2000](#)
- Laki valtiontalouden tarkastusviraston oikeudesta tarkastaa eräitä Suomen ja Euroopan yhteisöjen välisiä varainsiirtoja [353/1995](#)
- EU:n toiminnasta tehdyn sopimuksen 287 artiklan mukaan ETT ja kansalliset tarkastusviranomaiset toimivat luottamuksellisessa yhteistyössä riippumattomuutensa säilyttäen.
- EU:n varainsiirtoja, varojen hallinnointia ja valvontaa tarkastetaan yhtenäisen suojan periaatteen mukaisesti osana tarkastusviraston tuloksellisuustarkastusta, tilintarkastusta ja laillisuustarkastusta ja noudatetaan samoja periaatteita ja menettelytapoja kuin kansallisia varoja tarkastettaessa.

Valtiontalouden tarkastusviraston EU-varoihin kohdistuvista tarkastuksista...

- EU –varojen tarkastusta tehdään virastossa suunnilleen samassa suhteessa kuin mitä kansallisiakin varoja tarkastetaan. EU –varat ovat suuruudeltaan muutaman prosentin koko valtion talousarviosta ja tarkastusvirasto on osoittanut näiden varojen tarkastamiseen vuosittain $\frac{1}{2}$ - 2 henkilötyövuotta.
- Kansallinen näkökulma.
- Varainhoitovuotta 2020 koskien EU-varoihin kohdistuvaa tarkastusta kohdennetaan erityisesti ns. EU:n suoraan rahoitukseen, jonka komissio ja sen alaiset virastot myöntävät erilaisten toimintaohjelmien puitteissa suoraan edunsaajille Suomessa siten, että rahoitus ei kulje kansallisen talousarvion kautta eikä siihen useimmiten liity kansallista rahoitusosuutta.

Kiitos!

Tack!